



ZROZUMIEĆ RODZICÓW

PRZEWODNIK DLA OPIEKUNA GRUPY

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

Rodzina w Bożym zamyśle

3

Relacje w domu i Boży plan dla rodziny.

TEMAT 1

Spojrzyć na dom oczami rodziców

11

Codzienny wysiłek rodziców i ich odpowiedzialność przed Bogiem.

TEMAT 2

Moja rola w rodzinie: szacunek i posłuszeństwo

19

Co znaczy szanować rodziców w słowach, czynach i postawie.

TEMAT 3

Jak dbać o relacje, gdy jest trudno

27

Biblijne wskazówki dotyczące konfliktów, krytyki i rozgoryczenia.

Zrozumieć Rodziców

INTRO

Rodzina w Bożym zamyśle

Kilka słów na początek

Dla nastolatka, oprócz relacji z Chrystusem, relacje z rodzicami są jednymi z ważniejszych w ich życiu. Dlatego właśnie w trakcie tego cyklu nauczania dla nastolatków, będziemy przyglądać się relacjom jakie panują między nastolatkami a ich rodzicami.

Relacje nastolatków z rodzicami kształtują ich sposób patrzenia na świat, postrzegania samych siebie, rozwoju w dorosłym życiu oraz uczenia się interakcji z innymi. Z tych powodów dobra relacja między rodzicami a dziećmi ma kluczowe znaczenie dla rozwoju i dojrzewania nastolatków.

Ta seria spotkań jest wyzwaniem dla uczestników, aby spróbowali spojrzeć na relacje z rodzicami zarówno z własnej perspektywy, jak i z perspektywy swoich rodziców.

Tematy przygotowane w tej serii mają na celu pomóc nastolatkom lepiej zrozumieć, szanować i doceniać swoich rodziców, a tym samym przyczynić się do rozwoju takiej relacji z rodzicami, jakiej Bóg od nich oczekuje.

Lekcja wprowadzająca (Intro) może być wykorzystana do zachęcenia nastolatków, aby przypatrzyli się swoim domowym relacjom i i spróbowali ocenić swoje życie domowe. Intro ma na celu skierować uwagę nastolatków w kierunku przyjemnego środowiska domowego, którego Bóg pragnie dla nich i ich rodziny.

** W przewodnikach dla liderów w tej serii często używa się terminu "rodzice", ale należy pamiętać, że niektórzy uczestnicy mogą nie mieszkać w domu z obojgiem biologicznych rodziców. Należy być wrażliwym na takie sytuacje. W razie potrzeby pomocne może być użycie terminu takiego jak „opiekun” lub wyłącznie „tata” lub „mama”.*

Cel Intro: Uczestnicy starają się dostrzec (może i nazwać) problemy, które powodują nerwową atmosferę w ich domach i powinni zastanowić się, w jaki sposób mogą pomóc we wprowadzaniu pokoju i harmonii w rodzinie.

Przed zadaniem pytania wstępnego - pomódl się z uczestnikami, zachęcając ich do głośnej modlitwy.

Pytanie wstępne do dyskusji:

Jakie są trzy największe błogosławieństwa płynące z posiadania rodziców i trzy największe frustracje z tym związane?

(Pozwól uczestnikom przyznać, że rodzice mogą być błogosławieństwem, a także pozwól im podzielić się kilkoma szczerymi uwagami na temat wyzwań związanych z posiadaniem rodziców).



Start

Rozpoczynamy pierwszą lekcję z serii „Zrozumieć Rodziców.”

Niezależnie od tego, czy chcemy to przyznać, czy nie, badania wielokrotnie wykazały, że relacje z rodzicami są najważniejszą sprawą w życiu nastolatka - bardziej niż kontakty z najlepszymi przyjaciółmi.

Osoby, które nazywamy mamą i tatą, odgrywają kluczową rolę w naszym życiu, czy nam się to podoba, czy nie :)

Z tego powodu ważne jest, by zbadać, **jak Bóg chce**, by wyglądały relacje między Tobą a Twoimi rodzicami.

Zaczynamy :)

Czy zgadzacie się że:

1. Nasze relacje z rodzicami często przypominają jazdę na rollercoasterze.
2. Jednego dnia kochamy ich i uważamy, że są najwspanialszymi ludźmi na świecie, a następnego dnia jesteśmy sfrustrowani i uważamy, że nie da się z nimi żyć.
3. Wszyscy bardzo kochamy naszych rodziców, ale czasami nasze kontakty z nimi mogłyby być lepsze i bardziej miłe.



Tata i Mama

Pan Bóg tak zaprojektował życie na ziemi, że dzieci przychodzą na ten świat przez rodziców. Można powiedzieć, że rodzice „dostarczają” dzieci na ten świat. Rodzice mają więc wpływ na nasz wygląd, zachowanie i sposób myślenia. Wpływają na nasze poczucie humoru i opinie na różne tematy.

Nawet jeśli ktoś z nas jest w sytuacji, w której biologiczna mama i/lub tata nie odgrywają już aktywnej roli w Twoim życiu, możesz przyjrzeć się osobom, które przejęły rolę rodzicielską i zastanowić się, jaki wpływ wywierają na Ciebie.

Mimo że dobre relacje z rodzicami są nam bardzo potrzebne, czasami bywają również skomplikowane. Np. kiedy ktoś mówi coś przykrego o twojej mamie/tacie, jesteś gotowy (a) stanąć w jej/jego obronie, ale gdy w domu mama zabiera Ci komórkę (i ma do tego powody) masz ochotę na nią krzyczeć. Albo może kiedyś chwaliłeś się (chwaliłaś się), że Twój tata jest najsilniejszym żyjącym człowiekiem, a teraz opowiadasz swoim kolegom, że z Tatą nie da się wytrzymać i że jest najbardziej niemożliwą osobą na świecie!

Może to są skrajne przypadki, ale czy ktoś wiecie o czym mówię? *(Przypatrz się reakcji. Buduj atmosferę otwartości i zaufania)*

Dyskusja:

- 1. Czy ktoś uważa, że jego relacje z rodzicami są idealne?**
- 2. Czy większość zgodziłaby się z tym, że wasze relacje z rodzicami mogłyby być lepsze?**

(Pozwól uczestnikom, którzy są chętni, podzielić się swoimi przemyśleniami na temat tego, jak oceniliby swoje relacje z rodzicami).

Miejsce na notatki

Ah, Ci moi Rodzice...

Może myślisz, że Twoi rodzice po prostu nie mają kompletnie pojęcia o tym, jak wygląda życie nastolatka. Niektórzy mogą uważać, że jest to główny problem z ich rodzicami. Zastanówmy się nad tym wspólnie.

Myśli o Mamie i Tacie:

Czy kiedykolwiek miałeś takie myśli w stosunku do swoich rodziców?

- *Moi rodzice traktują mnie tak, jakbym był(a) jeszcze dzieckiem!*
- *Moi rodzice są tak staroświeccy, że mi wstyd!*
- *Zasady moich rodziców są zbyt surowe!*
- *Z moimi rodzicami nie da się rozmawiać - oni mnie nie słuchają!*

Niektóre z nich mogą brzmieć znajomo :)

W związku z tym możesz pomyśleć sobie w taki sposób:

- *Trudno jest mi szanować rodziców, skoro tak mnie traktują!*
- *Kocham moich rodziców, ale z pewnością nie lubię ich słuchać.*
- *Ich rady, wycucie stylu i zainteresowania są mega przestarzałe.*
- *Przebywanie z rodzicami w miejscach publicznych jest często krępujące!*
- *Moim przyjaciołom uchodzi na sucho o wiele więcej niż mnie!*



Ah, Ci moi rodzice...cd

Jeśli powyższe myśli wydają Ci się znajome, nie jesteś sam. Wielu nastolatków ma tego typu myśli, ale to nie znaczy, że należy je akceptować jako normalne.

Pan Bóg wyraźnie nie chce, abyś w ten sposób myślał o swoich rodzicach, bo takie nastawienie może szybko wywołać kłótnię lub inne niewłaściwe reakcje - bo „z obfitości serca bowiem mówią jego usta (*gdzie to jest napisane, ktoś wie?* Łuk.6:45)

Zwróć uwagę na to, co poniższe wersety mówią o relacji między rodzicami a nastolatkami (*Uczestnicy sami starają się utworzyć zasadę wynikającą z wersetu*)

- Przyp. 17:6 - Rodzice są chlubą nastolatka.
- Psalm 127, 3-5 - Dzieci są błogosławieństwem od Pana.
- Przyp. 6:20-23 - Rodzice mogą wskazać kierunek i zapewnić ochronę, mogą też być fajnymi partnerami do ciekawych rozmów.

Nie mieliśmy wyboru, kim będą nasi rodzice (lub osoby, które będą naszymi opiekunami).

Wyboru dokonał Pan Bóg, który ma wiele do powiedzenia na temat relacji, jakie nas z nimi łączą.

Poświęćmy chwilę i zadajmy kilka szczerych pytań dotyczących naszego myślenia na temat nieporozumień jakie mamy z rodzicami:

- *Czy myślisz, że Bóg wie o twoich nieporozumieniach z rodzicami i gniewie jaki temu towarzyszy?*
- *Czy myślisz, że Bóg jest w stanie zrozumieć twój punkt widzenia i dostrzec, dlaczego czujesz się tak, jak się czujesz?*
- *Czy myślisz, że Bóg chce, abyś nieustannie zmagal(a) się z tego rodzaju myślami, postawami i gniewem?*

Rodzice mogą mieć wobec dzieci podobnego rodzaju zachowania jak gniew czy złość. W końcu Twoja rodzina składa się z niedoskonałych ludzi - z grzeszników. Dotyczy to zarówno Twoich rodziców, jak i ciebie.

Dobra wiadomość!

Bóg ma plan dla twojej rodziny – plan, w którym niedoskonali ludzie żyją razem w taki sposób, że wszyscy się dogadują, a nawet uczą się od siebie dobrych postaw, zamiast być przepełnionymi gniewem lub złością.

Pamiętaj! Rodzinę stworzył Pan Bóg i zaprojektował ją jako coś niesamowitego!



Boży plan dla rodziny

Panu Bogu bardzo zależy na rodzinie, w której panują zdrowe relacje oparte na prawdach biblijnych.

Boży zamiar co do relacji między rodzicami a nastolatkami jest taki sam jak w relacjach między mężem i żoną - **wszyscy mają być dla siebie błogosławieństwem.**

Relacja z rodzicami nie musi być czymś negatywnym.

W czasie kolejnych spotkań postaramy się lepiej zrozumieć naszych rodziców w nadziei, że dzięki temu będziemy lepiej postrzegać ich takimi, jakimi są, no i...

dowiemy się, jak możemy się z nimi lepiej komunikować! :)

Niektórzy może teraz myślą: **czy naprawdę rodzinny dom może być miejscem, gdzie ludzie cieszą się z przebywania ze sobą?**

Tak. Ale takie miejsce wymaga współpracy między ludźmi a Bogiem - bo to Bóg, ma wzorzec i przepis na doskonałą rodzinę. Warto więc posłuchać, co ma o powiedzenia w tym temacie Pan Bóg i spróbować Mu zaufać.

Podczas kolejnych spotkań postaramy się:

- lepiej zrozumieć naszych rodziców,
- lepiej zrozumieć samych siebie
- i zastanowić się, w jaki sposób każdy z nas może przyczynić się do tego, by dom był takim miejscem jakim Bóg chce, aby był.

Intro

Ewangelia

Jan 1:12 mówi, że ci, którzy przyjmują i wierzą w Jezusa są dziećmi Bożymi.

Bycie dzieckiem Bożym jest wielkim przywilejem i błogosławieństwem.

Bądźmy wdzięczni za to, że możemy być częścią Bożej rodziny.

*"Lecz wszystkim tym,
którzy Go przyjęli, dał moc,
aby się stali synami Bożymi,
to jest tymi, którzy wierzą
w Jego imię;"
Jana 1:12*

Podsumowanie

Między nastolatkami a ich rodzicami są nieporozumienia i konflikty.

Ale wcale tak nie musi być i z Bożą pomocą można to zmienić.

W czasie kolejnych spotkań, postaramy się lepiej zrozumieć naszych rodziców i samych siebie, po to, aby mieć dom do którego chce się wracać i w którym chce się żyć.

Wyzwanie

Poproś każdego uczestnika o wypełnienie krótkiej ankiety, aby dowiedzieć się, jak postrzega swoich rodziców. Skoncentruj się na trzech kluczowych pytaniach:

1. Gdybym mógł zaufać rodzicom i powiedzieć im o wszystkim to powiedziałbym im, że...
2. Chciałbym, żeby moi rodzice zrozumieli mnie, że...
3. Chciałbym żeby moi rodzice zrozumieli coś co dotyczy mojego pokolenia...

Niech uczestnicy anonimowo przekażą swoje odpowiedzi za pomocą prostego formularza lub kartki papieru. Wyniki ankiety mogą być bardzo przydatne do podzielenia się nimi z rodzicami lub do wywołania rozmowy z uczestnikami na dodatkowe tematy.

Zrozumieć Rodziców

TEMAT 1

Spojrzyć na dom oczami rodziców

Wprowadzenie

Spotkanie Intro, dało ogólny pogląd na to, że w wielu domach między rodzicami a nastolatkami istnieją nieporozumienia, które mogą ranić obie strony. Podczas dzisiejszego spotkania będziemy zachęcać nastolatki, aby „wesły w skórę” swoich rodziców. Nastolatki oczywiście wolą patrzeć na problemy wyłącznie z własnej perspektywy.

Warto jednak zachęcić ich do dostrzeżenia, że istnieje druga strona domowych nieporozumień. W relację rodzic - nastolatek zaangażowane są dwie strony: zarówno nastolatek jak i rodzic.

Jeśli nastolatki zechcą spojrzeć na sprawy z perspektywy rodzica, pomoże im to uświadomić sobie, że wcale nie jest łatwo być rodzicem.

Przed spotkaniem pomódlcie się wspólnie, prosząc Boga, aby temat był okazją dla uczestników do spojrzenia na życie rodzinne oczami ich rodziców.

Cel lekcji: Uczestnicy zastanawiają się nad tym ile czasu i wysiłku rodzice wkładają w prowadzenie domu i wychowywanie dzieci. Rozmowy na ten temat mają pobudzić uczestników do lepszego docenienia tego, co rodzice dla nich robią.

Pytania wstępne do dyskusji:

1. **Jak uważasz, jakie emocje i myśli, towarzyszą młodemu małżeństwu, kilka tygodni przed narodzinami ich pierwszego dziecka?** (Wymień 5 takich propozycji)
2. **Jak myślicie, z jakimi emocjami muszą zmierzyć się rodzice dwa miesiące po narodzinach dziecka, kiedy po raz trzeci w środku nocy budzi ich płacz dziecka?** (Wymień 5 propozycji)
3. **Czy te emocje są takie same, czy inne? Jak się zmieniły?** (Zachęć uczestników do rozmowy)



Narodziny

Narodziny dziecka niosą ze sobą wiele emocji związanych z podekscytowaniem i oczekiwaniem, ale wymagają też długich nocy, ciężkiej pracy i wiele cierpliwości. Noworodek wnosi do życia rodzica wiele różnych emocji - od radości po płacz bezradności - a życie rodzica już nigdy nie jest takie samo.

Wczoraj rozpoczęliśmy cykl spotkań poświęcony zrozumieniu naszych rodziców. Zajmiemy się wieloma kwestiami dotyczącymi problemów, z jakimi nastolatki mogą się zetknąć w domu. Dzisiaj spróbujemy zrobić coś, co może być w pewnym sensie niemożliwe. Skupimy się i popatrzymy na życie z perspektywy naszych rodziców. Zaczynamy :)

**Aby zrozumieć naszych rodziców,
powinniśmy najpierw spojrzeć na świat
z ich perspektywy.**

**Kiedy się urodziłeś (aś), Twoi rodzice
otrzymali wielkie szczęście (Ciebie!),
ale także**

wielką odpowiedzialność!

Czy wiedziałeś(aś) o tym?



Świat się kręci

Kusi nas, by myśleć, że życie kręci się wokół nas.

A kiedy rodzice (tata, mama, babcia, dziadek, opiekun) ustalają zasady, które nie pozwalają robić to co chcesz, denerwujesz się i gniewasz się na nich.

Zanim zaczniesz krzyczeć na rodziców, buntować się i wymuszać rzeczy, które chcesz, powinieneś wiedzieć, że rodzice poświęcili wiele rzeczy, które kiedyś lubili robić i zrezygnowali z wielu planów, aby być odpowiedzialnymi rodzicami.

Dyskusja:

1. Z jakich rzeczy zrezygnowali rodzice, gdy urodziłeś się?

(Porozmawiajcie o takich rzeczach, jak dodatkowy czas z przyjaciółmi, własne plany zawodowe, czas relaksu, podróże, hobby itp.)

Rodzice zrezygnowali z tych rzeczy dobrowolnie i z własnego wyboru, gdy urodziłeś się.

A ponieważ macie już po 11 lub 17 lat, oznacza to, że znoszą te wyrzeczenia już dość długo, prawda?

Kiedy wydaje Ci się, że rodzice są niesprawiedliwi wobec Ciebie, pamiętaj o ich poświęceniu dla Ciebie. Popatrz na ich codzienność i zobacz jak wiele już lat dbają o Twoje zdrowie, wykształcenie, zainteresowania czy inne potrzeby.

Miejsce na notatki

Pan Bóg chce, aby rodzice...

Może wydaje Ci się, że rodzice ograniczają lub zabierają Twoją wolność.

Ale wiesz co, rodzice kochają wolność tak samo jak Ty! Jednak zrezygnowali ze swojej wolności, aby skupić swoje życie na Twoim życiu.

Oczywiście, był to ich wybór, ale chyba jesteśmy im wdzięczni, że go dokonali? Zrezygnowali z wielu rzeczy - zrobili to dla Ciebie.

Ich wolność została zastąpiona wielką odpowiedzialnością, jaką jest właściwe wychowanie Ciebie. Nie tylko dbają o Twoje jedzenie, ubranie, edukację, ale również o Twoją miłość do Boga.

Wierzcie lub nie (*ale, gdy patrzę na moich rodziców*) wychowanie dzieci nie jest łatwym zadaniem.

Przyjrzyjmy się kilku wersetom biblijnym odnoszącym się do rodziców i zobaczmy, czego możemy się z nich nauczyć.

Wersety biblijne odnoszące się do rodziców

Biorąc pod uwagę, że wszyscy odpowiadamy przed Bogiem za to, jak wypełniamy Jego Słowo, zastanówmy się, za co odpowiadają nasi rodzice.

Oto kilka z wielu wersetów mówiących o roli rodziców. Zwróćmy uwagę na to jaką odpowiedzialność przed Bogiem, mają nasi rodzice:

- **Przyp. 22, 6 - Ćwicz swoje dziecko, aby żyło tak, jak chce tego Bóg.**
- **Przyp. 6,6-7 - Ucz swoje dziecko pracowitości**
- **Przyp. 13, 24 - Dyscyplinuj dziecko**
- **Ef. 6, 4 - Nie pobudzaj dziecka do gniewu, ale je pouczaj w miłości**



Jestem swoim rodzicem

Rodzice to ludzie (widziałeś o tym?). Mają własne marzenia, nadzieje i cele, a wiele z tych rzeczy musieli odłożyć, bo pojawiłeś(aś) się TY. Oprócz obowiązków związanych z Tobą, muszą jeszcze zadbać o wiele innych osobistych spraw: zdrowie, sen, przyszłość, finanse, przyjaciół, własnych rodziców itd. A na dodatek są odpowiedzialni przed Bogiem za dobre (pobożne) wychowanie Ciebie.

Jeśli w Twoim domu pojawiają się nerwowe sytuacje, ważne jest, aby na chwilę zatrzymać się i spojrzeć na sprawy z perspektywy rodziców.

Wersety, które właśnie przeanalizowaliśmy, zwracają uwagę na kilka kluczowych, a zarazem ważnych obowiązków, jakie Bóg dał rodzicom.

Spojrzenie na życie z perspektywy rodzica

Patrząc na powyższe wersety z perspektywy rodziców, warto zapamiętać:

- **Rodzice staną kiedyś przed Bogiem Wszechświata i zdadzą sprawę z tego, jak dobrze was wychowali** *(niezależnie od tego, jak bardzo utrudniacie im to zdanie).*
- **Rodzice muszą wymyślić, jak skutecznie Cię uczyć, dyscyplinować i wychowywać** *(a jednocześnie zajmować się pozostałym rodzeństwem, domem, pracą, innymi obowiązkami itd.)*

Czasami kusi nas, by myśleć, że skoro nasi rodzice są dorośli, to rodzicielstwo jest dla nich czymś naturalnym - w końcu już są dorośli i gdzieś się tego powinni nauczyć. Jednak radzenie sobie z dużymi obowiązkami, które nakładają się na inne duże obowiązki, nigdy nie jest łatwym zadaniem.

Dyskusja

Zapewne niektórzy z Was potrafią sobie poradzić z dużą ilością obowiązków.

Czy ktoś ma obowiązek opiekować się zwierzęciem domowym? Jakie zwierzęta domowe posiadacie? Jakie macie obowiązki, które są niezbędne do opieki nad nimi? *(Porozmawiajcie o tym, że może być 10-20 rzeczy, które trzeba wykonywać każdego dnia, czasami łącznie z innymi zadaniami).*

Większość z nas pewnie zgodzi się, że opieka nad zwierzęciem domowym to wymagające zadanie. A teraz wyobraźcie sobie, jak wiele rzeczy składa się na opiekę nad człowiekiem!

W dorosłym życiu jest naprawdę mega dużo rzeczy, które trzeba zrobić (czasami w jednym czasie, jednego dnia, lub bardzo szybko), **a stawka jest o wiele większa - bo chodzi o życie dzieci - o Twoje życie!**



Co możemy zrobić?

W relacjach z rodzicami, możesz:

Okazać trochę cierpliwości!

Twoi rodzice są ludźmi, tak jak ty. Na codzień doświadczają stresu i przytłoczenia ogromem obowiązków w sposób, którego nigdy nie doświadczyłeś. Naprawdę - dużo się dzieje w dorosłym świecie. Niech twoje potrzeby nie będą najważniejsze. Ucz się czekać - nie jesteś już niemowlakiem :)

Odpuścić!

Czasami próbujemy jeszcze bardziej utrudnić życie naszym rodzicom, gdy jesteśmy na nich źli. Nie ma takiej potrzeby - rodzicielstwo jest już wystarczająco trudne i rodzice o tym wiedzą. Daj im trochę luzu. Znajdź w swoim sercu wdzięczność za to, co dla Ciebie robią każdego dnia i poproś Boga, aby pomógł Ci opanować emocje i wprowadzać w domu pokój.

Pytania do dyskusji:

- **Jakie konkretne rzeczy musieli zrobić dla Ciebie Twoi rodzice, gdy byłeś niemowlęciem?**
- **Jakie konkretne rzeczy Twoi rodzice zrobili dla Ciebie w ciągu ostatniego miesiąca?**
- **Co zrobiłeś - miłego, pożytecznego - dla swoich rodziców w ostatnim czasie?**

Ewangelia

List do Filipian 2:8 mówi nam, że Pan Jezus był pokornie posłuszny swojemu Ojcu, aż do śmierci na krzyżu.

Posłuszeństwo Pana Jezusa wobec Ojca nie było wcale miłe ani łatwe. Jednak dla Pana Jezusa liczył się cel: dobrowolnie oddał swoje bezgrzeszne życie i wziął na siebie winę za nasze grzechy, aby nas uratować przed wieczną śmiercią.

„...uniżył samego siebie, stawszy się posłusznym aż do śmierci - i to śmierci krzyżowej.”

Flp. 2:8

Podsumowanie

Relacja rodzic - nastolatek jest relacją dwukierunkową. Zarówno ty, jak i twoi rodzice odgrywacie w niej pewną rolę.

Ważne jest, aby poświęcić trochę czasu i spojrzeć na sprawy z perspektywy rodziców. W ten sposób można lepiej docenić to, co dla nas poświęcili.

Wyzwanie

Zachęć uczestników do zastanowienia się, w jaki sposób mogą okazać wdzięczność swoim rodzicom za rzeczy, o których wiesz, że zrezygnowali (lub rezygnują), aby wychowywać Ciebie.

Napiszcie krótkie listy do rodziców z podziękowaniem za ich trud wychowywania Ciebie. Zacznij list od słów:

Mamo, dziękuję Tobie...

Tato dziękuję Tobie...

Zrozumieć Rodziców

TEMAT 2

Moja rola w rodzinie:
szacunek i posłuszeństwo

Wprowadzenie

W nawiązaniu do Tematu 1, podczas którego rozmawialiśmy o obowiązkach rodziców, dzisiejszy temat poświęcony jest obowiązkom nastolatków. Temat ten może uwypuklić trudności, które nastolatki mają w związku z wypełnianiem Bożych standardów w ich życiu. Postaraj się wczuć we wszelkie uzasadnione trudności nastolatków i spojrzeć na sprawę z ich perspektywy.

Pod koniec spotkania będzie można wyjaśnić, że trudności, które pojawiają się w ich życiu, nie eliminują potrzeby wypełniania Bożych przykazań.

Uświadomienie uczestnikom, że nie ma nic złego w otwartości i szczerości, pozwoli im poznać ich myśli, co jest kluczowe w tego typu zajęciach!

Szczerze myśli, którymi dzieli się grupa, pozwolą lepiej zrozumieć środowisko w jakim żyją nastolatki i stworzy okazję do udzielenia wskazówek i rad nastolatkom, które przechodzą trudności w relacjach z rodzicami.

Cel lekcji: Uczestnicy określą, jakie obowiązki mają w domu i zobowiążą się do bycia takim członkiem rodziny, jakim Bóg chce, aby byli.

Rozpocznij spotkanie wspólną modlitwą, zachęcając w niej do otwartości i szczerości w dzieleniu się swoimi odczuciami i przemyśleniami.

Pytanie wstępne do dyskusji:

Kontynuując nasze spotkania o rozumieniu rodziców, sprawdźmy, czy potrafimy wskazać 10 powodów, dla których nastolatki twierdzą, że trudno jest być posłusznym rodzicom.

Stwórzcie listę odpowiedzi, których, jak sądzicie, udzieliliby nastolatkowie. Zastanówcie się, które z nich byłyby według was trzy najważniejsze. *(Pozwól uczniom stworzyć listę indywidualnie lub w małych grupach).* Przedyskutuj odpowiedzi i porównaj listy. Poproś uczniów, aby podzielili się swoimi odpowiedziami i uzasadnili 3 wybrane powody.



Obowiązki

Podczas ostatniego spotkania omawialiśmy obowiązki rodziców w domu. W tym tygodniu porozmawiamy o obowiązkach nastolatków.

Tak jak rodzice mają obowiązki, tak samo nastolatki mają swoje obowiązki!

Czy czujesz, że Twoje życie bywa czasem stresujące i że masz dużo obowiązków?

Jeśli tak, to nie jesteś sam. Większość nastolatków tak ma prawda?

Pytania do dyskusji:

- Jakie obecnie masz obowiązki w domu?
- Kiedy myślisz o typowym dniu, jakie rzeczy wypełniają Twój plan dnia?

(Pozwól uczestnikom opowiedzieć o tym, jak ich dni wypełnia szkoła, odrabianie lekcji, zajęcia sportowe, inne zajęcia dodatkowe, obowiązki domowe, spotkania z przyjaciółmi, gry wideo itp.)



Pan Bóg chce, aby nastolatki...

Wow! Nastolatki mają naprawdę dużo zajęć! Czasami nawet brakuje Wam czasu, aby zdążyć ze wszystkim co zaplanowaliście - prawda?

Pamiętajcie, że Pan Bóg doskonale wie o wszystkim, co macie do zrobienia. On najlepiej wie, że jesteście bardzo zajęci.

Jednak Pan Bóg chce od nastolatków (tak samo jak i od rodziców), abyśmy w tym natłoku obowiązków, zachowywali się w określony sposób wobec swoich rodziców. Sprawdźmy teraz co Bóg mówi do nastolatków na ten temat.

Wersety biblijne odnoszące się do nastolatków

Wiemy, że Bóg będzie rozliczał ludzi z ich postępowania, ale nie możemy zapominać, że będzie rozliczał również nastolatków z ich wszystkich czynów.

Zwróć uwagę na polecenia, jakie Bóg daje nastolatkom:

- **Ef 6:1-3**
Bądźcie posłuszni i szanujcie swoich rodziców.
- **Kol. 3:20**
Bądźcie posłuszni rodzicom we wszystkim.
- **Przyp. 6:20-23**
Słuchaj pouczeń i nauk rodziców.
- **Przeczytajcie wspólnie:**
Przyp. 13:10; 15:1; Ef 4:29-32; Kol 3:12-14.

Zauważ, że **posłuszeństwo i szacunek** wobec rodziców jest częścią oczekiwań, jakie Bóg ma wobec dzieci i są to postawy, które najczęściej pojawiają się w relacji nastolatek (dziecko) - rodzice.

Miejsce na notatki

Posłuszeństwo & Szacunek

Czyżby wystarczyło być posłusznym i szanować rodziców, a Boży cel dla życia nastolatka w rodzinie będzie osiągnięty?

Z tego powodu, przyjrzymy się teraz dokładniej temu, co oznacza „być posłusznym” i szanować rodziców.

Posłuszeństwo

Polega na słuchaniu i przestrzeganiu zasad ustalonych przez rodziców (innymi słowy, na robieniu tego, co mówią rodzice).

Szacunek

Polega na okazywaniu szacunku rodzicom, zarówno w słowach, jak i w czynach, ze względu na rolę, jaką Bóg im powierzył w rodzinie.

Posłuszeństwo

Koncentruje się na działaniach nastolatka.

Szacunek

Koncentruje się na postawie nastolatka

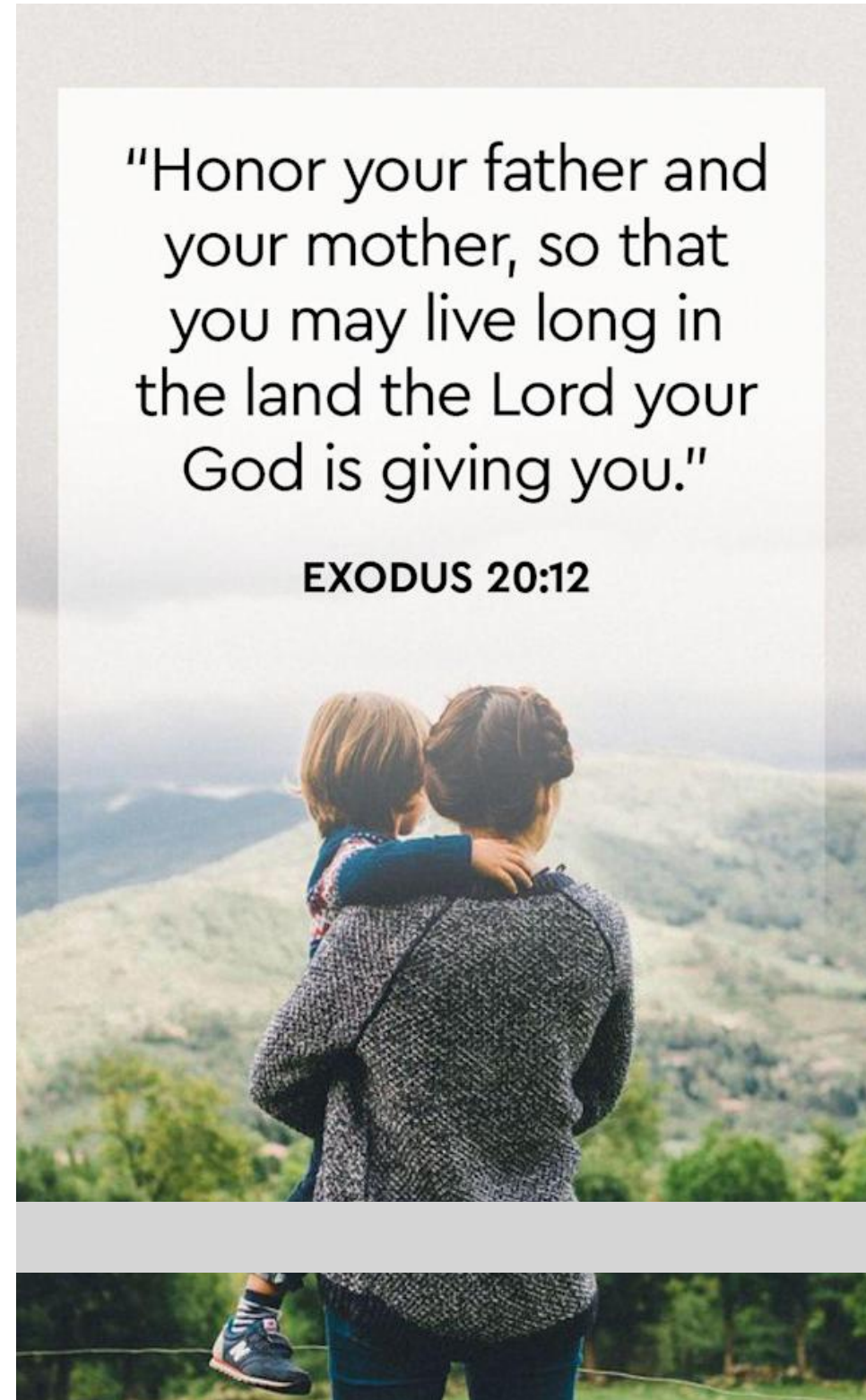
Brzmi to prosto, ale wszyscy wiemy, że życie zgodnie z tym nie zawsze jest łatwe!

Ważne jest pytanie:

Czy jest to możliwe do zrealizowania? Czy nastolatek może być posłuszny rodzicom i szanować ich na tyle, by podobać się Panu Bogu? (Daj czas na odpowiedź, a potem przejdź dalej)

"Honor your father and
your mother, so that
you may live long in
the land the Lord your
God is giving you."

EXODUS 20:12



Posłuszeństwo & Szacunek cd...

Jeśli masz wątpliwości, czy **możesz być posłuszny rodzicom i szanować ich na tyle, by podobać się Panu Bogu?** zastanów się nad następującymi kwestiami:

1. Osiągnięcie tego celu wymaga **zrozumienia i uznania przez Ciebie roli, jaką w ich życiu odgrywają rodzice.** Okazywanie rodzicom szacunku wiąże się nie tylko z tym, że wyuczysz się pewnych dobrych, biblijnych postaw, ale wymaga również uznania, że rodzice pochodzą od Boga i mają swoją rolę do wypełnienia w rodzinie. Szacunek wobec rodziców jest więc także sprawą nie tylko między Tobą a rodzicami, ale również między Tobą a Bogiem.
2. Posłuszeństwo i okazywanie szacunku to w ostatecznym rozrachunku **wybory dotyczące tego, w jaki sposób zdecydujesz się reagować na sytuacje, w których się znajdujesz.** I tak jak w przypadku każdego innego wyboru w życiu, możesz zareagować w sposób skoncentrowany na sobie lub w sposób skoncentrowany na Chrystusie.

- **Sposób skoncentrowany na sobie:** *Nie podobają Ci się zasady lub uważasz, że są niesprawiedliwe, więc okazujesz swoją frustrację, okazując brak szacunku, nie słuchając innych i/lub celowo utrudniając wszystkim życie.*

- **Sposób skoncentrowany na Chrystusie:** *Akceptujesz to, jak Bóg zorganizował Twoją rodzinę, rozumiesz, że rodzice po prostu wykonują swoją pracę i decydujesz się poddać ich prowadzeniu. (Zwróć uwagę na przykład uległości Jezusa w Ew. Łukasza 22:42)*

Pytania do dyskusji:

1. **Zastanów się, w jaki sposób podejście skoncentrowane na sobie i podejście skoncentrowane na Chrystusie sprawdziłoby się w odniesieniu do szefa w pracy?**
Jak myślisz, jaki byłby rezultat każdej z tych reakcji w odniesieniu do zasad, których musiałbyś przestrzegać w miejscu pracy? *(Przypomnij uczniom, że powinni starać się szanować swoich rodziców, tak samo jak przyszłego szefa).*
2. **Czy znasz piąte przykazanie? 2M. 20:12**
Jak myślicie, dlaczego to przykazanie znalazło się na tak ważnej liście?
(Poproś uczestników o zapisanie tego wersetu w ich przewodnikach)

Posłuszeństwo i szacunek wobec rodziców są czasami prawdziwym wyzwaniem i trzeba włożyć w to sporo wysiłku. **Ale jeśli posłuszeństwo rodzicom i okazywanie im szacunku są tak ważne dla Boga, to powinny być również ważne dla Ciebie.**

Poważnie traktuj swoje zadanie

Okazywanie szacunku i posłuszeństwa rodzicom nie zawsze jest łatwe. Zastanów się jeszcze raz nad poniższymi pytaniami.

Pytania do dyskusji:

1. Czy okazywanie szacunku i posłuszeństwa rodzicom to jedno i to samo? Dlaczego obie te rzeczy są ważne?
2. Jak myślisz, z jakich powodów Bóg nakazuje nastolatkom szanować rodziców i być im posłusznym?
3. Dlaczego czasem trudno jest być posłusznym rodzicom? Czy któraś z odpowiedzi daje Tobie prawo do bycia nieposłusznym?

Czasami możecie być tak sfrustrowani, że czujecie się usprawiedliwieni, aby nie słuchać lub nie szanować swoich rodziców. Jednak dorosłość wymaga robić to, do czego jesteście powołani, niezależnie od naszych uczuć. **Dzieje się tak dlatego, że dojrzały nastolatek wie, że brak szacunku tylko zaszkodzi relacjom z rodzicami i stworzy gorsze środowisko domowe niż to, które panowało wcześniej.** A dojrzałość (wraz z mądrością) pozwala zrozumieć, jak uczynić sytuację lepszą dla siebie, a nie gorszą. **Cechą charakterystyczną dojrzałości duchowej jest gotowość do czynienia tego, co słuszne, nawet jeśli nie zawsze jest to łatwe!** Zamiast zawsze obwiniać rodziców za konflikty,



wyróbnymy w sobie nawyk patrzenia najpierw na siebie i robienia wszystkiego, co w naszej mocy, by poprawić sytuację. Niezależnie od tego, czy uważasz, że twoi rodzice są najwspanialszymi rodzicami, czy najgorszymi istotami ludzkimi na ziemi, istnieją powody, dla których Bóg nakazuje ci okazywać im szacunek i posłuszeństwo. O ile nie jesteś zmuszany do zrobienia czegoś grzesznego, Bóg wzywa cię do posłuszeństwa! **Łatwo jest wytykać palcami, gdy nasze relacje z rodzicami nie są takie, jakie byśmy chcieli, ale dojrzałość każe nam najpierw przyjrzeć się sobie.** Zastanów się nad swoją relacją z rodzicami, w jaki sposób okazujesz szacunek i posłuszeństwo poprzez swoje czyny, słowa i postawę? W jaki konkretny sposób możesz to poprawić?

Ewangelia

Możemy być wdzięczni, że pragnieniem Jezusa było, aby "wypełniła się wola Jego Ojca" i że był posłuszny, wypełniając misję pójścia na krzyż, aby wziąć na siebie nasz grzech i dać nam zbawienie.

"Ojcze, jeśli chcesz, zabierz ode mnie ten kielich. Jednak nie moja wola, lecz twoja niech się stanie."

„A z postawy uznany za człowieka, uniżył samego siebie i był posłuszny aż do śmierci, i to śmierci krzyżowej.”

Łuk.22:42, Flp.2:8

Podsumowanie

Bóg powierzył wiele obowiązków zarówno naszym rodzicom jak i nastolatkom.

Nastolatki powinny zrozumieć i uznać swoje powołanie do **o k a z y w a n i a** rodzicom posłuszeństwa i szacunku, w taki sposób, by oddawać chwałę Panu.

Wyzwanie

Postaraj się porozmawiać z uczestnikami o tym, co konkretnie sprawia, że w relacjach z rodzicami nie potrafią okazywać im posłuszeństwa i szacunku.

Postaraj się poprowadzić rozmowę w taką stronę, aby nastolatek przyznał się i wyznał Bogu, że jest odpowiedzialny za powstawanie konfliktów w rodzinie. Poproś go, aby przeprosił swoich rodziców i żeby w ich relacjach znowu zapanował pokój i radość.

Porozmawiaj z rodzicami o postawie ich dziecka, które jest gotowe zmienić swoje zachowanie. Możesz być zaskoczony, gdy rodzice dostrzegą w postawie swojego dziecka dojrzałość i będą chcieli współpracować z tobą nad rozwiązaniem problemów.

Zrozumieć Rodziców

TEMAT 3

Jak dbać o relacje, gdy jest trudno

Wprowadzenie

Do tej pory zajmowaliśmy się obowiązkami rodziców w domu (wychowywanie, kształcenie i nauczanie dzieci), a także obowiązkami nastolatków (posłuszeństwo i szacunek wobec rodziców). Dzisiaj pogłębimy temat dotyczący problemów z okazywaniem posłuszeństwa i szacunku rodzicom. Lekcja ta będzie zawierała zasady, które pomogą nastolatkom w bardziej pozytywny sposób reagować na rodziców i poprowadzą ich w Bożym kierunku, jeśli chodzi o ich postawę i zachowanie.

Cel lekcji: Uczniowie zapoznają się z zasadami biblijnymi, które mogą pomóc im pielęgnować dobre relacje z rodzicami oraz uczą się reguł według których powinni działać, aby to osiągnąć.

Rozpocznij spotkanie modlitwą, prosząc Boga o to, aby mądrość, odwagę i szczerść

Pytanie wstępne do dyskusji

Wybierz jeden z poniższych zawodów i porozmawiaj z uczestnikami, jakiego rodzaju przygotowania (szkolenia, praktyka, doświadczenia itp.) były konieczne, aby ta osoba mogła odnieść sukces w swoim zawodzie. Następnie podziel się z grupą uwagami, jak mógł wyglądać typowy dzień takiej osoby, podczas którego wkładała wysiłek w osiągnięcie sukcesu w swojej dziedzinie:

- Olimpijczyk
 - Lekarz medycyny
 - Muzyk koncertowy
- Omów, w jaki sposób każda z tych osób poświęcała czas i energię, aby osiągnąć zamierzone rezultaty. Przedyskutujcie, w jaki sposób mogła pokonywać trudności, które stanęły jej na drodze do celu.

Kontynuując nasz cykl o rozumieniu rodziców, warto pamiętać, że sukces w wielu dziedzinach życia wymaga konkretnego planu, który pozwala pokonać przeszkody. Dotyczy to również udanych relacji, w tym relacji z rodzicami. Przyjrzyjmy się temu teraz w trzeciej części naszego studium.

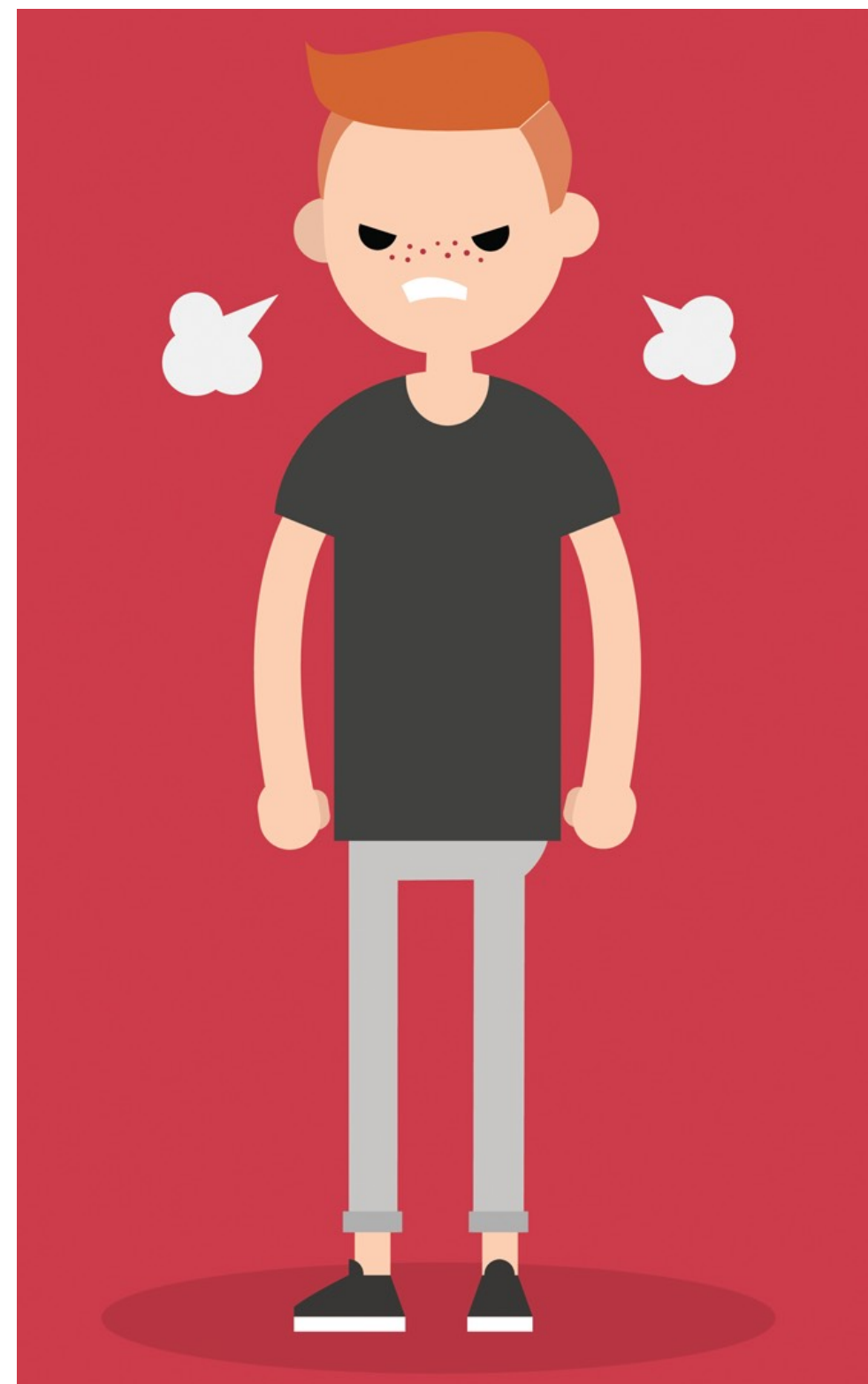


Trudności

Może niektórzy z was właśnie sobie myślą: „Ok, mogę popracować nad okazywaniem szacunku rodzicom, ale faktem jest, że moi rodzice nadal doprowadzają mnie do szału!”. Mając to na uwadze zastanówmy się nad kilkoma zasadami biblijnymi, które mogą pomóc rozwiązać ten problem.

Istnieje wiele powodów, dla których nastolatkom trudno jest być posłusznym rodzicom. Większość z nich można przyporządkować do jednej z trzech kategorii:

1. **Jesteś rozgoryczony w stosunku do swoich rodziców.** Być może rodzice skrzywdzili lub rozczarowali, Ciebie albo zrobili coś, co w Twoim odczuciu utrudnia Ci życie. Możesz mieć poczucie, że ich styl wychowania jest zbyt surowy lub niesprawiedliwy, albo po prostu, że Twoje zdanie nie jest doceniane. Niezależnie od tego, co się stało, czujesz się zraniony i jesteś rozgoryczony. Brak szacunku i posłuszeństwa, być może nawet podświadome, jest sposobem na pokazanie, że nie jesteś zadowolony z tego, jak się sprawy mają lub może być sposobem na wyrównanie rachunków.
2. **Krytycznie oceniasz swoich rodziców.** Mogą być rzeczy, które Cię denerwują u rodziców - takie dziwactwa lub nawyki, które po prostu działają Ci na nerwy. Może to być wszystko - od śpiewania w samochodzie po styl ubierania. Możesz mieć wrażenie, że przy ludziach i znajomych, rodzice zachowują się inaczej niż w domu. Cokolwiek by to nie było, nie masz dla nich szacunku i okazujesz to swoim zachowaniem.
3. **Po prostu postanawiasz być nieposłusznym.** Nastolatki należące do tej kategorii nie czują się zranione ani ziryutowane przez rodziców, po prostu nie traktują ich poważnie. Nie są posłuszne, ponieważ nie czują się na siłach, by być posłuszne. Mogą być leniwi, mogą chcieć wyglądać na twardzieli, mogą też mieć poczucie, że to oni rządzą. Może nie mają nic przeciwko rodzicom, ale kiedy przychodzi do słuchania ich, posłuszeństwo nie jest dla nich priorytetem.



Wzmacnianie relacji

Aby związek między ludźmi (między Tobą a Twoimi rodzicami) był harmonijny i przyjazny, wymaga wysiłku i zaangażowania obu stron. Dotyczy to każdego związku i każdych relacji z innymi ludźmi, zarówno tych, które masz obecnie jak i tych, które będziesz budował w przyszłości (np. małżeństwo, rodzicielstwo, praca zawodowa, służby w Kościele itp)

Frustracje i problemy mogą pojawić się w każdej chwili, zwłaszcza między Tobą a kimś, z kim często przebywasz - na przykład rodzicem! Przyjrzyjmy się kilku kluczowym werseom biblijnym, które mogą pomóc w tej kwestii.

Wersety biblijne dotyczące wzmacniania relacji

(uczestnicy sami formują zasadę wynikającą z wersetu)

Nieporozumienia mogą pojawiać się między ludźmi z którymi długo przebywamy, ale nie powinny niszczyć naszych relacji.

Zastanów się, co poniższe wersety mówią o złych reakcjach, które możemy odczuwać:

- **Mt 7: 1-5**
Nie bądźcie zbyt krytyczni, wszyscy mamy wady;
- **Hebr.12:15**
Nie pozwól, aby gorycz narosła i pomnożyła problemy
- **2 Kor. 13:11**
Dąż do odbudowy relacji i życia w pokoju
- **Rzym. 12:18, 14:19**
Staraj się utrzymywać pokój z ludźmi

Wzmacnianie relacji cd...

Rozważmy kilka kwestii dotyczących każdego z powyższych wersetów:

1. **Nie bądź przesadnie krytyczny:** Łatwo jest znaleźć milion rzeczy, które denerwują nas w naszych rodzicach. Ale po co robić wielkie halo z drobiazgów? Wszyscy mamy swoje dziwactwa i irytujące nawyki. Naucz się patrzeć ponad tymi sprawami. Nie pozwalajmy, aby te nieistotne rzeczy niszczyły nasze relacje, zwłaszcza gdy istnieje wiele pozytywnych cech, na których moglibyśmy się skupić.
2. **Nie pozwól, aby zgorzknienie zniszczyło waszą relację.** Jeśli w domu pojawiają się frustracje i niezadowolenia, zastosujcie w praktyce zasady zawarte w Piśmie Świętym dotyczące postępowania z ludźmi. Warto zapisać sobie kilka takich prawd i mieć je zawsze pod ręką. Nie zapominajcie, że wasi rodzice są ludźmi, a problemy z ludźmi można rozwiązać!
3. **Za wszelką cenę starajcie się utrzymać pokojową atmosferę.** Większość z was wie, że wspólna relacja z rodzicami jest bardzo możliwa do osiągnięcia. Wiecie, że wasi rodzice nie są wrogami. Wiecie, że nie ma między nimi żadnych poważnych problemów. Dlaczego więc pozwolić, by zwykłe nastawienie "*chcę robić swoje*" zakłóciło wspólną relację, jaką można mieć z rodzicami?

Pytania do dyskusji:

- Czy łatwo przychodzi Ci krytykowanie swoich rodziców?
- W jaki sposób krytyka może zniszczyć relacje z rodzicami?
- Co można zrobić, gdy rodzice są zdenerwowani lub sfrustrowani, aby załatwić sprawę w odpowiedni sposób, a nie pogłębiać konflikt, wytykając im ich nerwowość, nietolerancję lub obojętność?

"Honor your father and your mother, so that you may live long in the land the Lord your God is giving you."

EXODUS 20:12

